

Kansalliskirjasto allekirjoitti maailmanlaajuisen historiallisen Haagin julkilausuman avoimen tiedonlouhinnan puolesta

Fakta Julkaistu 06.05.2015 klo 14:42

Haagin julkilausuma peräänkuuluttaa sekä tekijänoikeuslain välitöntä uudistamista että tasavertaisempaa tiedonsaantia jarruttavien esteiden poistamista. Kansalliskirjasto on ensimmäisten allekirjoittaneiden joukossa maailmassa. Julkilausuma julkaistaan tänään torstaina 6.5. Brysselissä, kerrotaan Helsingin yliopiston tiedotteessa.

Julkilausuman on allekirjoittanut maailmanlaajuisesti jo yli 50 organisaatiota.

Julkilausumalla ajetaan muutosta, joka toteutuessaan voisi tuoda ratkaisuja useisiin maailmanlaajuisiin ongelmiin. Avoin tieto toisi mahdollisuuden saattaa esim. lääketieteellisiä hoitokeinoja laajempaan käyttöön tai vaikuttaa ilmastonmuutokseen.

Suomalaiset kulttuuriperintöaineistot ovat yhä enenevässä määrin digitaalisia. Kansalliskirjaston pitkäaikaisena tavoitteena on edistää näiden aineistojen monipuolista tutkimuskäyttöä ja samalla tukea avointa tiedettä ja tutkimusta. Haagin julkilausuma on tärkeä kannanotto digitaalisten aineistojen, sisältöjen ja datan avaamiseksi tutkimukselle, sekä datalähtöisen tutkimuksen edistämiseksi Euroopassa ja Suomessa. Datalähtöinen tutkimus mahdollistaa uusia näkökulmia ja tätä myötä tutkimustuloksia, joiden tuloksista ja vaikuttavuudesta hyötyy koko kansakunta.

“On välttämätöntä, että nopeasti muuttuvassa digitaalisessa maailmassa tutkijat ja yhteiskunta voivat käyttää hyödykseen tekniikkaa tehdäkseen uusia löytöjä. Jos onnistumme saavuttamaan tämän ns. ison datan (Big Data) piirissä olevan tiedon, tutkimuskäytännöt voisivat mullistua ja jopa ihmishenkiä voitaisiin pelastaa”, sanoo Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalvelujen johtaja ja Euroopan tieteellisten kirjastojen liiton (LIBER) puheenjohtaja. LIBER on koordinoinut julkilausuman toteutuksen.

44 triljoonaa gigatavua tietoa vuonna 2020

Ns. isoa dataa (big data) syntyy koko ajan, kun ihmiset käyttävät digitaalisia palveluita ja jättävät jälkeensä digitaalisia jalanjälkiä. Tästä syntyy valtava määrä tietoa. On tärkeää edistää ratkaisuja, jotka tukevat digitaalisen ajan tiedonsaantia ja aineistojen analysointia parhaalla mahdollisella tavalla, etenkin alati kasvavan tietotulvan edessä. Ihmisten luoma ja kopioima data kasvaa kaksinkertaisesti joka toinen vuosi ja sen odotetaan saavuttavan 44 triljoonaa gigatavua vuoteen 2020 mennessä.

Muutosta tekijänoikeuslakiin

Julkilausuman allekirjoittaneet uskovat, että tekijänoikeuslakia ei ole alun perin säädetty tiedon ja datan jakamisen säännöstelyyn ja valvontaan. Oikeus vastaanottaa ja jakaa tietoa pohjaa YK:n ihmisoikeuksien julistukseen, mutta tekijänoikeuslain soveltaminen nykymaailmassa usein rajoittaa tätä oikeutta.

Myös CSC – Tieteen tietotekniikan keskus (CSC) on ensimmäisten julkilausuman allekirjoittaneiden organisaatioiden joukossa. ”Tiedonlouhinta on tehokas, mutta edelleen alikäytetty menetelmä tutkimuskentällä. Sisältömassojen tietokoneanalyysi sallii epäselvien ilmiöiden tutkimisen sekä uuden ymmärryksen kehittämisen. Se antaa tutkijoille, yrityksille ja kansalaisille mahdollisuuden lisätä datan taloudellista arvoa ja yhteiskunnalle mahdollisuuden hyötyä siitä. Sen vuoksi on mielestämme välttämätöntä kehittää lainsäädäntöä niin, että se tukee tarkoituksenmukaisesti tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita verkostoituneessa maailmassa”, toteaa CSC:n toimitusjohtaja Kimmo Koski.

Organisaatiot ja yksityishenkilöt voivat halutessaan allekirjoittaa *The Hague Declaration on Knowledge Discovery in the Digital Age* -julkilausuman osoitteessa www.thehaguedeclaration.com.

Lisätietoja:

Kristiina Hormia-Poutanen, Johtaja, Kirjastoverkkopalvelut, Kansalliskirjasto
Euroopan tieteellisten kirjastojen liiton (LIBER) puheenjohtaja
kristiina.hormia at helsinki.fi
puh. +358 50 5523 056

Euroopan tieteellisten kirjastojen liitto: liber@kb.nl

The Hague Declaration: <http://thehaguedeclaration.com/>